

Afz. Willem Audoor
Het Wijngaardeke 12
9840 De Pinte

PB-PP
FLEMMINGHE-BELGIË

Groenlink

Nieuwsbrief

Knotwilgenrij in de sneeuw ©Yves Adams

Natuurpunt
Boven-Schelde

Bestuursploeg:

Voorzitter:

Willem Audoor
willem.audoor@telenet.be
0487 72 08 10

Secretaris:

Jan Verhoeye
jan_verhoeye@hotmail.com
0474 277 822

Financieel beheerder:

Luc Verstraeten
luc.verstraeten13210@telenet.be
09 362 81 67

Beheerwerkgroep:

- Koen De Witte, coördinator
aankoop, conservator
Schelderode en Merelbeekse meersen
koendewitte@gmail.com
0473 637 659
- Fernand Daenekynt
conservator Melsen - Merelbeke
fernand.daenekynt@telenet.be
09 362 79 78
- Laurent Stevens
conservator Semmerzaakse meersen
0473 820 252
- Michaël Bekaert
conservator Zevergem
michaelbekaert@skynet.be
0497 430 179
- Catherine Vits
conservator Zwijnaarde
catmavits@gmail.com
0468 506 991

Beleid:

Walter Galle
waltergalle@gmail.com
09 281 05 94

Vogelwerkgroep:

Guy Huylebroeck
guy.huylebroeck@proximus.be
0473 894 209

Educatie:

Caroline Vlaeminck en Lieve Van Acker
carolinevlaeminck@yahoo.com
0488 985 719

Ledenadministratie:

Griet Decoene
grietdecoene@telenet.be
09 362 09 82

Digitale nieuwsbrief:

Willem Audoor
willem.audoor@telenet.be

Facebook:

Caroline Vlaeminck en Jolien Herman
joliensherman@hotmail.com

Groenlink - redactie nieuwsbrief:

Lieve Van Acker
lievevanacker@hotmail.com
Griet Decoene, Caroline Vlaeminck,
Colette Verslyppe

Bestuursleden:

Dirk De Smet, Jolien Herman,
Peter Breyne

EEN MENS MAAKT DEEL UIT VAN HET GEHEEL, DAT DOOR ONS "HET UNIVERSUM" GENOEMD WORDT. ONZE TAAK MOET ZIJN DAT WE ONZE CIRKEL VAN COMPASSIE VERGROTEN, ZODAT ALLE LEVENDE WEZENS EN DE GEHELE NATUUR IN AL HAAR SCHOONHEID ERDOOR OMVAT WORDEN.

ALBERT EINSTEIN

Voorwoord

Beste natuurvrienden

Eind 2019 alweer!

In 2019 kon Natuurpunt Boven-Schelde met jullie lidgeld, giften en de opbrengsten van de activiteiten weer heel wat natuur aankopen. Dank daarvoor! In deze Groenlink lees je meer over deze aangekochte percelen en hoe we die zullen beheren.

De cursus zoogdieren die van start ging midden december was in een mum van tijd volzet. Om de honger naar kennis te voeden, verklappen we alvast dat we in de lente een cursus 'natuurverkenner' organiseren. Wat dit concreet inhoudt, lees je verder in deze Groenlink.

Op welke activiteiten en realisaties kunnen we dit jaar terugkijken? Er stonden maar liefst 35 activiteiten op de agenda. Er waren talrijke fijne uitstapjes met de

vogelwerkgroep, gegendste wandelingen in en rond onze bossen en reservaten, een boeiende lezing over Antarctica, activiteiten voor (groot)ouders met hun (klein) kinderen, en nog veel meer. Op de maandelijkse beheerwerken kregen we heel veel medewerking. De cursus amfibieën was zeer boeiend, de wijnproefavond was tof en de bloemenverkoop was een succes.

We zijn trots dat we zoveel natuurliefhebbers bereiken en dankbaar voor de inzet van onze helpende handen. Daar willen we op klinken tijdens de jaarlijkse algemene vergadering en nieuwjaarreceptie op vrijdag 24 januari 2020 om 19:30 uur in De Veldblomme in Zevegem (De Pinte). Hét gepaste moment om mekaar te leren kennen.

Van harte welkom!

Caroline Vlaeminck

Wandeling eetbare natuur ©Lieve Van Acker

Activiteiten januari-juni 2020

VRIJDAG 24 JANUARI NIEUWJAARSRECEPTIE EN DE ALGEMENE VERGADERING

Zoals elk jaar organiseren we op het einde van de maand januari onze nieuwjaarsreceptie. Zoals altijd gaat dit samen met de jaarlijkse ledenvergadering van Natuurpunt Boven-Schelde. We stellen je graag de verwezenlijkingen voor van 2019 en uiteraard komen ook de plannen voor 2020 aan bod.

Heb je een ideeetje of heb je zin om aan te sluiten als vrijwilliger, dan is dit het moment om kennis te maken met de ploeg. Van harte welkom!

Afspraak:

19:30-23:55

De Veldblomme, Veldstraat 50, Zevegem

Info: Willem Audoor

willem.audoor@telenet.be

0487 720 810

ZONDAG 26 JANUARI KIEKENDIEVENTOCHT

Een klassieker om het jaar in te zetten. We schuimen de linker scheldeoever af, startend in de Kanaalzone om via het Groot Rietveld (Kallo-Beveren) en een aantal natuurgebieden rond de Waaslandhaven (Doel en omgeving) op te schuiven tot aan het Land van Saeftinghe (Nieuw-Namen, Zeeland) op zoek naar kiekendieven en andere wintervogels.

Afspraak:

08:00-19:00

Yachtdreef in Gent

Vergeet je warme kleren niet.

Lunch kan je meebrengen, maar we springen ook wel ergens binnen in een bakkerij, een frituur of een supermarkt.

Deelname:

Kostendelend rijden

inschrijven is niet nodig

Info: Geert Spanoghe

geert.spanoghe@inbo.be

0478 281 523

ZONDAG 26 JANUARI KNUTSELEN MET KINDEREN EN HUN (GROOT)OUDER(S)

Om onze vogels in de winter aan voldoende voedsel te helpen, worden allerlei voedersilo's en/of voederhuisjes verkocht. Maar wist je dat we ze ook zelf kunnen maken?

Samen met mama, papa, of oma en opa maken we het gezellig en knutselen we naar eigen keus een voedersilo in mekaar.

Afspraak:

14:00-16:30

College Paters Jozefieten,

Brusselsesteenweg 459, Melle

Deelname:

Lid Natuurpunt: € 5 per kind

Geen lid Natuurpunt: € 7 per kind

Info en inschrijven : Lieve Van Acker

lievevanacker@hotmail.com

0498 739 885

START OP 6 FEBRUARI CURSUS 'NATUURVERKENNER'

'De cursus 'Natuurverkenner' is een interactieve en wervelende instapcursus voor mensen die meer willen weten over de Scheldemeersen. In 4 unieke lessen, 5 excursies en 1 beheerwerkdag ontdek je de Scheldemeersen met zijn geschiedenis, zijn dieren groot en klein, zijn bloemen en bomen en hoe vrijwilligers de natuurgebieden onderhouden en waarom ze dat doen.

Als cursist word je ondergedompeld in de natuurgebieden van de Scheldemeersen op zowel linker- als rechteroever. Je maakt kennis met Natuurpunt en de afdeling Natuurpunt Boven-Schelde die de gemeenten Merelbeke, Melle, De Pinte en Gavere omvat.

Net om dit gebied meer bekend te maken én om mensen interesse bij te brengen ivm het beheer wordt deze cursus ingericht.

Laat deze boeiende kennismaking niet aan je neus voorbij gaan en nodig geïnteresseerde burens, vrienden en familie mee uit.

Afspraak:

Theorielessen:

donderdagen telkens van 19:30 tot 22:30
OC Lemberge, Burgemeester Maenhaut-
straat 1, 9820 Merelbeke

6 februari: kennismaken met Natuurpunt
begeleider: Frank Maes

13 februari: ecologie en bio-diversiteit,
lesgever: Dirk Fiers

20 februari: landschappen

lesgever: Dirk Libbrecht

27 februari: natuurbeheer

lesgever: Jos De Leander

Praktijk:

zaterdag 14 maart: beheerwerkdag

zaterdag 21 maart: fietstocht langs onze
natuurreservaten

zondag 22 maart: excursie amfibieën,
Dominique Verbelen

zondag 26 april: wandeling planten en
bomen

zondag 10 mei: vroege ochtendwandeling

vrijdag 15 mei: wandeling nachtvlinders
en uilen ('s avonds)

(exacte uren bij inschrijving)

Deelname:

✓ lid Natuurpunt € 75

✓ geen lid Natuurpunt: € 85

Inschrijven via deze link:

[https://www.natuurpunt.be/agenda/
cursus-natuurverkenner-38412](https://www.natuurpunt.be/agenda/cursus-natuurverkenner-38412)

Info:

Lieve Van Acker

liefevanacker@hotmail.com

0498 739 885

Kleine watersalamander ©Rollin Verlinde

ZONDAG 9 FEBRUARI SLAPEN BOMEN IN DE WINTER?

Bomen vertellen in de winter hun eigen verhaal. In de zomer is het gemakkelijker om onze bomen op naam te brengen. In de winter is dit een stuk moeilijker. Vooral op een donkere, mistige dag zien ze er allemaal even grijs en somber uit. Maar bij nader toezien, zijn er een aantal kenmerken waarmee we hun identiteit kunnen achterhalen. De kleur en vorm van de stam en de kruin stellen ons in staat om ze zowel van dichtbij als van veraf te herkennen. Ook knoppen en loten stellen ons in staat om er een naam op te plakken. Ook boeiend in de winter zijn de zichtbare nesten die ons tonen dat vogels niet alleen de onderste lagen van het bos bewonen.

Natuurpunt Boven-Schelde verwelkomt je om een tipje van de winterse bomen-sluier op te lichten en helpt je om een aantal bomen op naam te brengen aan de hand van hun uiterlijke kenmerken.

Afspraak:

14:00-16:30

Parking Labo voor Bos en Natuur,
Geraardbergste steenweg 267 Gontrode

Deelname:

vrije bijdrage

Info: Lieve Van Acker

lievevanacker@hotmail.com

0498 739 885

ZATERDAG 22 FEBRUARI DE IJZEBROEKEN

Net als vorig jaar gidst Karina Samyn, West-Vlaamse met een stevige Gentse connectie, ons door haar geliefde IJzerbroeken. In deze periode verblijven er hier tot 20.000 vogels, vooral ganzen en eenden. Maar ook roerdomp, kleine zwaan, rans- en velduil en blauwe kiekendief zijn nu mogelijk. Het belang van de Blankaart voor overwinteraars wordt duidelijk als je weet dat dit zowel een Ramsar-gebied (een conventie die het wereldwijd opneemt voor waterrijke gebieden) als een Europees Vogelrichtlijn-gebied is (waarmee de Europese Unie de zeldzaamste vogels beschermt).

Afspraak:

08:00-19:00

Yachtdreef in Gent of op de parking van de Blankaart om 9:30 uur.

Vergeet je warme kleren, waterdicht schoeisel en een lunchpakket niet.

Deelname:

Kostendelend rijden,
inschrijven is niet nodig.

Info: Guy Huylebroeck
guy.huylebroeck@proximus.be
0473 894 209

ZONDAG 15 MAART SPECHTENTOCHT

Nog een klassieker: op zoek naar onze vijf inheemse spechten in de Makegemse Bossen, één van de rijkere boscomplexen van Vlaanderen. Grote bonte en groene specht zijn makkies, voor de andere moeten we wat meeval hebben. Als troostprijzen hebben we nog altijd de alomtegenwoordige boomklevers. Dit 200 hectare groot, min of meer aaneengesloten oud bosgebied met tussenliggende weilanden staat reeds op de Ferrariskaarten van eind 18de eeuw.

Afspraak:

09:00-12:00

Zoete Zonde, Bosstraat 1 Munte.

Liefhebbers kunnen afsluiten met een aperitief in de Zoete Zonde.

De tocht is beperkt tot 20 deelnemers

Deelname: gratis

Inschrijven is verplicht bij

Guy Huylebroeck

guy.huylebroeck@proximus.be

0473 894 209

ZONDAG 22 MAART AMFIBIEENWANDELING VOOR KINDEREN

Ben je een nieuwsgierige jongen of meisje? Zou je graag willen weten wat een amfibie is en waar ze leven of wat het verschil is tussen een amfibie en een reptiel? Kom dan met je ouders of grootouders naar deze wandeling. Dominique Verbelen zal je alles vertellen over onze amfibieën die leven in de Makegemse bossen. Je zal de diertjes ook kunnen bewonderen en je zal versteld staan van hun schoonheid.

Afspraak:

14:00-17:00

Zoete Zonde, Bosstraat 1 Munte

Meebrengen:

laarzen of stevige stapschoenen

Deelname: vrije bijdrage

Info: Lieve Van Acker

lievevanacker@hotmail.com

0498 739 885

Kikker op tomaat ©Griet Decoene

ZONDAG 29 MAART HET WEIDSE LANDSCHAP AAN DE SCHELDE EN HOE DEZE STROOM HET LANDSCHAP HEEFT GETEKEND.

Weidse uitzichten op meersen, oude knotwilgen en rijen met populieren aan de horizon... Deze weidsheid is zeldzaam geworden en brengt ons rust.

Niet gek dat zich hier een weelde aan planten en vogels thuis voelt.

Al wandelend genieten we van de schoonheid van dit landschap, staan we stil bij enkele karakteristieke natuurelementen en vernemen we meer over hoe de Schelde door de noeste arbeid van vele generaties deze natuur haar huidige aanzicht heeft geschonken.

Afspraak:

14:00-17:00

GC Groenendal, Brandegems Ham 5
Merelbeke

Afstand 4 km op verharde paden

Deelname: vrije bijdrage

Info: Yves Opstal

yves.opstal@telenet.be

0479 895 688

ZONDAG 5 APRIL HOERA, DE LENTE IS AANGEKOMEN

Bloemen steken hun kopje op, vogels komen terug en maken een nestje. Samen met de gids gaan we op wandeling in de Scheldemeersen.

De dagen worden langer, de temperatuur stijgt langzaam, de bomen krijgen blaadjes, dieren komen uit hun winterslaap, vogeltjes fluiten een vrolijk deuntje ... De natuur ontwaakt na de lange en donkere winter. Dit is het moment om samen met de gids de Scheldemeersen in Schelderode en Melsen te verkennen en te genieten van de pracht van de ontlukende natuur. We kijken, ontdekken en beleven wat de lente ons brengt.

Afspraak:

14:00-17:00

Kerkplein Schelderode

Hundelgemse steenweg in Schelderode

Deelname: vrije bijdrage

Meebrengen:

laarzen of stevige stapschoenen

Info: Lieve Van Acker

lievevanacker@hotmail.com

0498 739 885

De Schelde in Merelbeke ©Lieve Van Acker

ZONDAG 19 APRIL OVER EYCK EN BLOEMEN

Jan van Eyck, waarschijnlijk geboren in Maaseik, draagt in zijn naam een boom die tot de verbeelding spreekt: de eik! Op zorgvuldig uitgekozen planken van die boom schilderde hij het Lam Gods. De link tussen de schilder zijn meesterwerk en de natuur is overduidelijk! Een reden te meer om er met een natuurgids op uit te trekken en de botanische pracht van het Lam Gods te ontdekken.

Naast Bijbelse figuren, heiligen en pelgrims verwerkte van Eyck ook een veelheid aan bloemen, planten en bomen in zijn altaarstuk. Het naturalisme waarmee Jan van Eyck in de eerste helft van de vijftiende eeuw planten en bloemen op paneel zet, stoelt op ontwikkelingen in de middeleeuwse miniatuurkunst. Het gaat om een op waarnemingen gebaseerde weergave van de zichtbare werkelijkheid. Natuurgids Yves Opstal neemt je mee naar de Gentbrugse meersen en dompelt je onder in de paradijselijke natuur van het Lam Gods. Samen neem je de afgebeelde flora en bijbehorende symboliek onder de loep. Daarnaast belicht Yves het landschap dat het vijftiende-eeuwse Gent omringde. Het verhaal van het paneelhout waarop van Eyck schilderde, geeft inzicht in natuur en tijdsgebeuren. Ten slotte ontdek je waarom het Lam Gods, hoe precies en fijn de bloemen ook geschilderd zijn, toch geen foto is...

Afspraak:

14:00-17:00

Heusdenbaan 79 in Melle, ter hoogte van restaurant Benjarong Thai

Deelname: leden natuurlid € 5, niet leden € 7, max. 25 deelnemers
rek.nr: BE22 8910 4402 2347

met vermelding: excursie van Eyck

Info: Lieve Van Acker

lievevanacker@hotmail.com

ZONDAG 26 APRIL KLOOSTER- EN HEIDEBOS

Het Kloosterbos en het Heidebos zijn twee heiderelicten in het noorden van Oost-Vlaanderen die een aantal speciale soorten herbergen: boomleeuwerik, kuifmees, bonte vliegenvanger, grote lijster, zwarte specht en boompieper. Aan de niet-vogelkant is het uitkijken voor reetjes, trosvlies en bosveldkers.

Afspraak:

07:00-19:00

Yachtdreef in Gent

kostendelend rijden

inschrijven is niet nodig

Info: Geert Spanoghe

geert.spanoghe@inbo.be

0478 281 523

1 MEI - 3 MEI VERLENGD WEEKEND IN DE WESTHOEK

De woonboten van vzw De Boot liggen op het kanaal Ieper-IJzer, aan de achterkant van de Blankaart. Dit is uiteraard een perfecte uitvalsbasis voor de Blankaart zelf, met broedvogels als lepelaar, bruine kiekendief, rietgors, rietzanger, snor en waterral. In deze periode is doortrekkende visarend een mogelijkheid. Vanuit ons logement kunnen we kleine karekiet en kwartel horen zingen. In goede jaren trekt hier ook kwartelkoning door. Het is daar nog wat vroeg op het jaar voor, maar het proberen waard op een avondwandeling. Het is ook mogelijk dat er nog velduilen of grauwe kiekendieven blijven rondhangen in de IJzerbroeken: als dat het geval is gaan we er naar op zoek zonder ze te verstoren.

Een ander topgebied dat we zullen verkennen is de Westhoek, met aansluitend de Noord-Franse duinen Perroquet en

Marchand. Dit zijn zowel voor vogels als voor vegetatie topgebieden. Kuifleeuwerik is hier dé doelsoort, maar ook braamsluiper, wielewaal, roodborsttapuit, nachtegaal en boomleeuwerik zijn niet te versmaden. Begin mei vliegen hier de eerste kleine parelmoervlinders rond.

Afspraak:

Inschrijven verplicht bij
Guy Huylebroeck

Deelname:

Richtprijs: € 100 + kostendelend rijden

Info : Guy Huylebroeck
guy.huylebroeck@proximus.be
0473 894 209

**ZONDAG 10 MEI
EEN RIJK PATCHWORK AAN
LANDSCHAPPEN ZO DICHTBIJ
HUIS!**

Op één wandeling genieten we van de weidsheid van een kouterlandschap, bloemenrijke hooilanden, woeste ruigtegebieden en van de beslotenheid van het bos.

Achter deze verscheidenheid aan landschapselementen met een bijzonder rijke biodiversiteit ligt mensenwerk verscho- len. Wat 1000 jaar geleden werd aange- vat, is hier vandaag nog steeds aanschou- welijk.

Afspraak:

14:00-17:00

NMBS Station Gontrode,
Geeraardsbergsesteenweg in Gontrode
Afstand 5 km

Meebrengen:

Laarzen of stapschoenen

Info: Yves Opstal
yves.opstal@telenet.be
0479 895 688

**ZATERDAG 30 MEI
GROOT RIETVELD EN DE
RIETMOERASSEN VAN KALLO**

Tim De Winter, gediplomeerde en bees- terende natuurgids, neemt ons op sleep- touw naar één van de Vlaamse topge- bieden voor riet- en moerasvogels. We waren hier al in januari, maar het Groot Rietveld in mei is toch helemaal anders. Roerdomp, woudaapje, grote karekiet, snor, baardmannetje, spotvogel, blauw- borst, zwartkopmeeuw, lepelaar: het is allemaal mogelijk. Allemaal van geestige commentaar voorzien door Timdie niet zal nalaten de plaatselijke waterrallen uit hun kot te lokken.

Afspraak:

07:00-19:00

Yachtdreef in Gent

Deelname:

Kostendelend rijden

Lunch kan je meebrengen, maar we sprin- gen ook wel ergens binnen in een bakke- rij, frituur of supermarkt. Kostendelend rijden, inschrijven is niet nodig.

Info: Guy Huylebroeck
guy.huylebroeck@proximus.be
0473 894 209

**VRIJDAG 26 JUNI
MINI-CURSUS LIBELLEN
KIJKEN**

Het is klein, het is mooi en het vliegt. Vo- gels, jazeker. En vlinders. Maar ook libel- len. De libellentocht naar Harchies vorig jaar werd zodanig goed gesmaakt dat we er dit jaar een vervolg aan breien. De li- bellenwandeling zelf gaat door op zon- dag, maar omdat libellen een pak minder goed gekend zijn dan vogels geeft onze gids Ward Vercruysse een inleidende

mini-cursus libellen kijken.

Afspraak:

20:00

Natuur- en Milieucentrum De Bourgoyen,
Driepikkelstraat 32 in Gent

Info: Guy Huylebroeck

guy.huylebroeck@proximus.be

0473.89.42.09

ZONDAG 28 JUNI LIBELLEN KIJKEN IN HET HAGEVEN

Na theorie de praktijk. Die gaat door in Neerpelt, in het Hageven, één van de topplaatsen voor libellen in Vlaanderen. Ward Vercruyse laat ons spetters zien als vroege glazenmaker; bruine korenbout, beekoeverlibel en vuurlibel. Ook de vlinders zijn hier bijzonder: heideblauw-

tje, phegeavlinder, heivlinder en kleine parelmoervlinder vliegen in deze periode rond. Qua vogels behoren wielewaal, boomleeuwerik, roodborsttapuit, nachtzwaluw, roerdomp, matkop en wespendif tot de mogelijkheden. En als dat nog niet volstaat kunnen levendbarende hagedis of een reetje onze aandacht kapen.

Afspraak:

09:00-22:00

Yachtdreef in Gent

Deelname:

Kostendelend rijden

inschrijven is niet nodig.

Lunch kan je meebrengen, maar we springen ook wel ergens binnen in een bakkerij, een frituur of een supermarkt.

Info: Guy Huylebroeck

guy.huylebroeck@proximus.be

0473 894 209

ELKE TWEEDE ZATERDAG VAN DE MAAND: BEHEERWERKEN IN DE SCHELDEVALLEI

Samen aan de slag voor meer en betere natuur in je buurt. We nemen ook wat tijd om duiding te geven over wat we doen en waarom we dat doen.

Wij zorgen voor een prachtig kader, leuke sfeer, eten en drank.

Iedereen welkom, voor ieder hebben we

aangepast werk. De activiteit wordt vooraf aangekondigd op onze website en via onze flits.

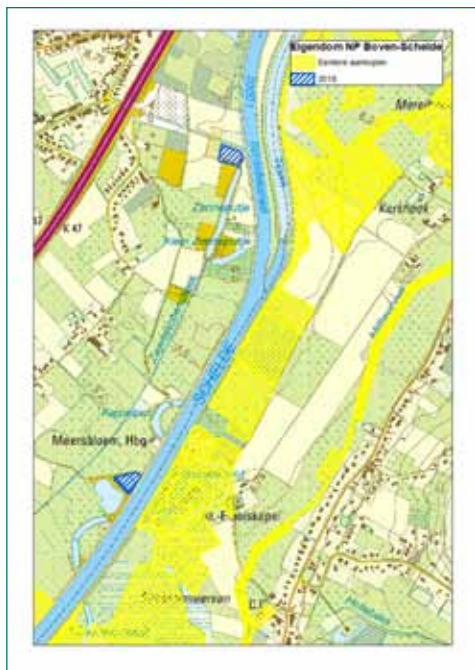
Geïnteresseerden kunnen ook hun naam doorgeven via groenlinkbovenschelde@gmail.com en dan worden ze persoonlijk op de hoogte gebracht

2018 was eens te meer een vruchtbaar aankoop-jaar

In 2018 slaagde Natuurpunt Boven-Schelde erin 32.221 m² natuur veilig te stellen. We konden enkele kleine perceeltjes aankopen in ons visiegebied. Het uitbouwen van een groot, aaneengesloten natuurgebied komt opnieuw enkele stappen dichterbij. De nieuw aangekochte percelen zijn gelegen in Zwijnaarde (Gent) en Semmerzake (Gavere). In totaal beheren we nu 177 ha in de Scheldevallei! Daarvan is een gedeelte door ons aangekocht, en voor het andere gedeelte heeft Natuurpunt Boven-Schelde een beheerovereenkomst met de overheid, die eigenaar is van deze percelen.

Twee percelen in Zwijnaarde: Scheldeakkers en voormalige visvijver.

Een paar geleden werd het visiegebied van onze afdeling uitgebreid met de Scheldevallei van de Spanjaard tot aan de brug van Zwijnaarde. Dat is een gevolg van een afspraak met Natuurpunt Gent dat de gebieden in de Scheldevallei ten zuiden van Gent, Zwijnaarde, door onze afdeling beheerd worden.

Twee kleinere aankopen in Zwijnaarde konden al worden gerealiseerd.

Zo kon een klein perceel van 0,50 ha aangekocht worden als deeltje van een grotere aankoop door Natuurpunt Gent. Dit gebied is gekend als Scheldeakkers. Het is een stukje door bos omgeven weiland. Momenteel zit dit stukje nog onder pacht. Het perceel wordt af en toe begraasd door de paarden van Patrick Duportail. Het lappendeken van weilandjes, bosjes en kleine landschapselementen is zeker een toekomstbeeld dat we graag willen versterken.

Voor de opvolging van het beheer van dit stukje natuur, kunnen we rekenen op onze kersverse conservator Catherine Vits. Catherine is zeer gedreven en heeft een groot hart voor onze lokale natuur. Catherine is sinds vorig jaar bij Natuurpunt Boven-Schelde actief. Catherine laat geen kans onbenut om bij te leren en haar optimistische en vrolijke persoonlijkheid is een plezier om aan boord van Natuurpunt te hebben.

Naast de aankoop van de Scheldeakkers deden we een tweede interessante aankoop in Zwijnaarde.

Het gaat over een voormalige visvijver op een perceel van 0.42 ha. Dit perceel ligt op de hoek van de Eggestraat met de Zon-

neputragel. Het is een mooie diepe vijver met tal van waterplanten en een stevig visbestand. De plantengroei zorgt voor een interessante libellenvariatie met onder andere grote roodoogjuffer. Rond de vijver staat een klein boomgaardje.

We willen de voormalige visvijver laten ontwikkelen tot een natuurlijke poel met in de omgeving kleine landschapselementen; schuilplaatsen voor amfibieën. Vorige winter kuisten we het perceel reeds grondig op. Heel wat afval werd afgevoerd en verschillende stalletjes werden afgebroken. Een nieuwe haag werd aangeplant en de boomgaard werd nog wat versterkt met nieuwe aanplanten. Een aantal niet-inheemse bomen werden gerooid. Door deze beheerwerken krijgt de poel meer zonlicht en minder bladval, wat de waterplanten en amfibieën ten goede komt. De zonbeschenen noordelijke oever krijgt een zachte helling. Hierdoor ontstaat een ondiepe oeverzone, waardoor het water sneller opwarmt, wat ideaal is voor allerlei organismen.

In de kruidlaag vinden we een mooie variatie aan planten met o.a. ook breedbladige wespenorchis en hondskruid. Het perceel blijft voorlopig afgesloten aangezien heel wat vijvers in de Scheldevallei zwaar te lijden hebben van illegale visvangst.

Weiland in Semmerzake

Ooit moet het een eerste keer zijn en zo ook voor Natuurpunt Boven-Schelde, want het eerste aangekochte stuk in Semmerzake werd verworven via een openbare verkoop. Meteen onze grootste aankoop in 2018 nl. 1,616 ha. Het weiland sluit onmiddellijk aan bij een perceel dat we reeds in 2015 verwierven en is gelegen vlakbij Semmerzakebrug. Een deel van het weiland is omzoomd met knotwilgen, belangrijke kleine landschapselementen die we regelmatig zullen onderhouden. Het weiland zelf maaien we

tweemaal per jaar.

De tweede aankoop in Semmerzake konden we doen midden van het best bewaarde deel van de Semmerzaakse meersen. Het is gelegen in de Grotenbroek, aansluitend op een perceel waarvan we reeds eigenaar waren.

Met deze aankoop zijn we als natuurvereniging heel blij aangezien de druk op het meersenlandschap steeds groter wordt. Meer en meer permanent historische weilanden worden hier immers ongestraft omgezet in (maïs)jakkers (ondanks een BPA Bijzonder Plan van Aanleg en GNOP, het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan dat de meersen zou moeten beschermen). Onze ambitie is alvast om het meersenkarakter te behouden.

Koen De Witte
Luc Verstraeten

Ergens tussen Gent en de Vlaamse Ardennen: Natuurpunt Boven-Schelde en Natuurpunt Oosterzele willen samenwerken

Een meanderend en rustig kabbelend beekje met helder water. Een fleurige bloemrijke oever wordt afgewisseld met natte beboste stukken. Af en toe zijn de oevers veel minder steil waardoor drassige gebieden ontstaan die kunnen overstromen bij een hoge waterstand. Iets verder weg van de beek wisselt bos zich af met een halfopen begroeiing van struweel, haagkanten en open ruimtes met hier en daar een poel in het grasland. De open ruimtes geven een mooi zicht op het omliggende landschap en nabijgelegen dorpskernen. Allerlei planten en dieren vinden hier een geschikte plaats om te vertoeven en ook voor wandelaars en

liefhebbers van natuur is het een oase van rust en genieten.

Klinkt dit je aangenaam in de oren? Vraag je je af waar deze plek zich bevindt of zou kunnen verwezenlijkt worden? Dichterbij dan je denkt! Op de grens van Merelbeke en Oosterzele loopt de Driesbeek. Een vrij smalle waterloop die ontspringt in de Makegemse bossen, het (grotendeels agrarisch) landschap doorkruist, doorheen de bosrijke Bottelaarse vijvers vloeit, stroomafwaarts samen met de Molenbeek overgaat in de Gondebeek en dan doorheen het Aelmoeseneiebos verder zijn weg zoekt richting Melle en de Schelde.

Fig. 1 - Overzichtkaart van het werkgebied

Een regionaal bos en natuurinrichting?

Reeds meer dan 15 jaar zijn er plannen van de overheid om in het ruimer gebied rond de Driesbeekvallei en de Molenbeekvallei een regionaal bos te creëren tussen de Makegemse bossen, het Gentbos en het Aelmoeseneiebos (Fig. 1).

Deze plannen waren onder het stof beland maar werden recent weer opgevist door onze vrienden van Natuurpunt Oosterzele. Zij zijn reeds actief in de aanpalende Gondebeekvallei (Fig. 2) op waardevolle percelen die aansluiten bij het Aelmoeseneiebos. De aanpalende Bottelaarse vijvers worden beheerd door ANB (Agentschap Natuur en Bos van de Vlaamse overheid). In de rest van de Driesbeekvallei, tot de Makegemse bossen, is er van actieve natuurbescherming, -inrichting en -beheer nog geen sprake. Na wat dieper graven in de oude dossiers over dat

regionaal bos, de natuurinrichting in de Driesbeekvallei en wat ideeën uitwerken, kon er een goed plan uitgewerkt worden met concrete natuurontwikkelingsmogelijkheden voor de Driesbeekvallei en de ruimere omgeving.

Aangezien de Driesbeek grosso modo de grens vormt tussen Oosterzele en Merelbeke, en dus gedeeltelijk binnen het werkingsgebied van Natuurpunt Boven-Schelde valt, was het een logische stap dat beide afdelingen de handen in elkaar slaan en gezamenlijk een project uitwerken. Aldus geschiedde en sinds kort (eigenlijk al ettelijke maanden) zijn we samen begonnen met het zoeken naar mogelijkheden voor natuurontwikkeling en het uitwerken van natuurinrichtingsplannen in de Driesbeekvallei tussen de Makegemse bossen en het Aelmoeseneiebos (Fig. 2). Een perimeter werd afgeba-

Fig. 2 - Gedetailleerde kaart van de Driesbeek en Gondebeek. Blauw, Gondebeek (perimeter natuurpunt Oosterzele; groen, Bottelaarse vijvers (perimeter ANB); rood, Driesbeek (perimeter Natuurpunt Boven-Schelde en Oosterzele)

kend, een verkenningnota werd opgesteld en een inrichtingsplan is in opmaak.

Living Apart Together, Living Together Apart of toch maar een huwelijk?

Klinkt goed en leuk, maar hoe gaat dit praktisch in zijn werk? Hoe kunnen twee aparte afdelingen samen zoiets verwezenlijken? Moeten we eerst trouwen, een samenlevingscontract aangaan of is een LAT-relatie voldoende? Natuurpunt Oosterzele en Natuurpunt Boven-Schelde zijn wel al BFFs, organiseren al veel langer samen losse activiteiten zoals wandelingen, voordrachten en cursussen, maar gezamenlijk een natuurgebied verwerven, inrichten en beheren, is toch wel andere koek. Wie zal wat doen? Wie zal het financieren en hoe komen we aan fondsen? Wie is aanspreekpunt en verantwoordelijke? Allemaal niet zo simpel.

Natuurpunt nationaal stimuleert en steunt regionale werking van meerdere afdelingen en zowel structureel, juridisch, organisatorisch als financieel kan het voordelig en nuttig zijn om een formele regiowerking uit te bouwen. Daarnaast zitten Boven-Schelde en Oosterzele een beetje geprangd tussen twee andere grote regio's: Natuurpunt Gent en Natuurpunt Vlaamse Ardennen *plus* en bundelen we best onze krachten. Voldoende redenen om de samenwerking tussen Oosterzele

en Boven-Schelde naar een hoger niveau te tillen en een officiële, overkoepelende, regionale afdeling op te richten. Daarom werd beslist om een nieuwe VZW, genaamd '**Natuurpunt Rode en Schelde**' op te richten. Daar wordt intussen volop aan gewerkt.

Als lid (actief of steunend) van Natuurpunt Boven-Schelde of Natuurpunt Oosterzele zal je daar initieel misschien niet meteen veel van merken; beide afdelingen blijven gewoon bestaan en behouden elk hun eigen werking en bestuur, maar er komt een koepel overheen. En sommige activiteiten, zoals dus het project rond de Driesbeekvallei, zullen rechtstreeks vanuit deze koepel worden gecoördineerd. Op korte of langere termijn kunnen bijvoorbeeld ook elementen die ressorteren onder communicatie (ledenblad, website en facebook, activiteitenkalender,...), educatie (cursussen, opleidingen, werkgroepen,...), of leden- en fondsenwerving door de koepel worden gedragen en uitgevoerd. Samenwerken vergemakkelijkt sommige aspecten van de werking, verlicht de inspanningen en vergroot de output, en een erkende VZW of officiële vereniging moet nu eenmaal aan een aantal verplichtingen voldoen.

Eénmaal de nieuwe telg gezond is bevonden door de experts, alle vaccinaties ge-

Fig. 3 - Ondertekening samenwerkingsovereenkomst ©Provincie Oost-Vlaanderen

beurd zijn, de apgar-score is toegekend en officieel is ingeschreven in het register, mogen we misschien wel met zijn allen naar een babyborrel...

Meer met meer?

Natuurpunt Oosterzele en Natuurpunt Boven-Schelde hebben dus een gezamenlijk project en een koepelwerking in de steigers staan. Is daarmee de kous af (of aan)? Was er niet gestart met neuzen in plannen rond een groot regionaal bos? Omhelst dit enkel bebossing in de Driesbeekvallei of is er een ruimer kader? Zijn er nog andere actoren en belanghebbenden waarmee contacten zijn gelegd en die interesse toonden? Hoe kan dit allemaal geïntegreerd worden? Het antwoord is **'Rodeland'**, een ruime samenwerkingsoverkomst tussen overheden en andere actoren actief in de regio en die mede tot stand kwam dankzij en voorlopig gecoördineerd wordt door de provincie.

De provincie Oost-Vlaanderen, het Agentschap Natuur en Bos, de gemeentes Merelbeke, Oosterzele, Melle en Gavere hebben een overeenkomst gesloten met

Natuurpunt en andere spelers waaronder Bos+, UGent, HOGent, ILVO, Regionaal Landschap en landbouworganisaties om samen te werken, acties te steunen en initiatieven te nemen rond verscheidene thema's waaronder:

- ✦ Bosuitbreiding in en rond de Makegemse bossen, het Aelmoeseneiebos, Gentbos, Driesbeekvallei en enkele kleinere bossen in de regio
- ✦ Versterken van het landschap, creëren van ecologische verbindingen tussen de boscomplexen, enerzijds en met de Scheldevallei, anderzijds
- ✦ Integratie van natuur met landbouw
- ✦ Ruimte voor water en klimaatadaptatie
- ✦ Uitbouw van een recreatief netwerk
- ✦ Toerisme en erfgoed

Ambitieuze doelstellingen, grootse verwachtingen; de samenwerkingsovereenkomst omvat veel meer dan enkel een regionaal bos. Het ganze landschap wordt aangepakt en er zal worden gestreefd naar een globale benadering om vanuit verschillende invalshoeken en met meerdere actoren en partners de doelstel-

Fig. 4 - Sfeerbeeld van de Driesbeekvallei

lingen rond natuurbehoud, landschaps-herstel en -inrichting te bereiken en om ecologische, maatschappelijke en economische belangen te versmelten.

Begin juli werd de samenwerkingsovereenkomst ondertekend door alle partners (Fig. 3).

Intussen werd een regionale coördinator aangeworven die Rodeland vorm moet geven en acties ondernemen in samenspraak met de deelnemende partners. Een basisfinanciering is voorzien door ANB, de provincie en de vier deelnemende gemeentes; bijkomende fondsen voor concrete acties op het terrein zullen verworven worden door alle deelnemende partners. Samen hopen we het streefbeeld van Rodeland (Fig. 4) te verwezenlijken en kunnen we de natuur en de biodiversiteit in de regio versterken en verstrengelen met andere maatschappelijke noden en verzuchtingen.

Jaren later. Op wandel in Rodeland over trage wegen met de kleinkinderen op een

mooie lentedag. Auto's en lawaai zijn ver weg. Langs een rustig kabbelend kronkelend beekje groeien en bloeien de planten welig. De laaggelegen zones langs de beek hebben het vele water van afgelopen winter goed opgevangen. Allerlei kriebelbeestjes zoemen, kruipen, springen en fladderen rondom. In de bossen kwetteren en zingen vogels dat het een lieve lust is. Het water in de beek en in de nabijgelegen poelen zit vol leven. Kam- en vuursalamander zijn onderweg van de Makegemse bossen naar het verder gelegen Aelmoeseneiebos en Gentbos via de talrijke houtkanten. Vanavond en vannacht zullen vleermuizen en andere kleine en grotere zoogdieren via de natuurlijke corridors veilig vanuit de Scheldevallei naar de bossen en graslanden hogerop geraken. Terwijl genieten we van de rust en de schoonheid rondom ons.

Een mooi toekomstbeeld, toch?

Peter Breyne

Scheldemeersen aan de Brandegemse Ham ©Lieve van Acker

Humusatie, een natuurlijke manier van 'heengaan'

Op 1 november herdachten we onze overleden medemens. We stonden stil aan het graf van een geliefde, aan de urnenmuur of het urnenveld. Misschien dachten we ook even aan onze eigen eindigheid en hoe we willen heengaan.

Momenteel zijn er twee mogelijkheden in België: begraven of cremen. Beide methoden zijn helemaal niet milieuvriendelijk. Bij begraving komen rottingsstoffen terecht in het grondwater en ook medicatie beïnvloedt de bodem. Voor cremen wordt stookolie gebruikt, een stof die we zo weinig mogelijk willen gebruiken. Bovendien braakt een verbrandingsoven dioxine, CO₂ en zwaveldioxide uit niet-tegenstaande de aanwezigheid van rookgaszuiveringsinstallaties. Is er dan wel een milieuvriendelijker manier om tot stof en as te vergaan? Jazeker, het antwoord is humusatie.

Humusatie is een totaalconcept waarbij overledenen in twaalf maanden tijd in een metamorfosetuin opgaan in humus. Zonder energie te verspillen, keren ze terug naar de vruchtbare lagen van moeder aarde als een boom in een herinneringsbos. Humusatie is de meest pure vorm om als mens op te gaan in de natuur.

Humusatie gebeurt in vier stappen: het dode lichaam wordt gewikkeld in een eenvoudige bio-afbrekbare linnen doek. Het wordt op een bed gelegd van plantaardig materiaal en bedekt met een mengsel van dit plantaardig materiaal dat aangevuld is met stro, bladeren en grasmaaisel. Na een drietal maanden zijn de beenderen vrij en worden samen met de tanden tot poeder vermalen en daarna vermengd. Na onge-

veer twaalf maanden is de compostering compleet. Het resultaat is vruchtbare humus waarvan de familie een deel kan gebruiken om een boom aan te planten. De cirkel is rond.

Bij humusatie worden de toxische stoffen afgebroken dankzij de hoge composteringstemperatuur. Uiteraard wordt het lichaam liefst niet gebalsemd zoals bij begraving gangbaar is. Klassieke begrafenisondernemers gebruiken hiervoor zeer toxische stoffen, pesticiden en insecticiden.

Humusatie ideaal? Wat mij betreft wel. Maar, de wetgeving in Vlaanderen laat dit niet toe. Op www.humusatie.be lees je er alles over. Je kan ook de petitie tekenen die dit alternatief een wettelijk kader moet geven. Tenslotte kan je je gemeentebestuur via een 'laatste wilsbeschikking' verzoeken de Vlaamse regering aan te porren om de wet aan te passen. Ik heb al getekend.

Luc Verstraeten

Humusatie brengt leven ©Veerle Lauwers

Zaterdag 26 oktober 2019: MUIZENnacht in Melsen!

Muizenmeetnet

De Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt wil weten hoe het met de muizen in Vlaanderen gesteld is.

Achtergrondinformatie

Om te weten te komen of het goed gaat met onze zoogdieren worden enkele zoogdiersoorten langdurig opgevolgd. Vooral knaagdieren zijn erg geschikt om populatieontwikkelingen te monitoren. Muizen zijn kort levende dieren waarvan de aantallen van jaar tot jaar sterk fluctueren al naargelang de leefomstandigheden. Diverse factoren zorgen voor populatieschommelingen. Koude, droge winters bijvoorbeeld hebben een nadelig effect op de muizenstand omdat de wintersterfte onder muizen dan hoog is. Muizen zijn daarom indicatief voor gunstige of ongunstige milieuomstandigheden. Door recente verspreidingspatronen te vergelijken met oudere, kunnen trends worden vastgesteld.

De Zoogdierenwerkgroep

Muizen vormen het basisvoedsel voor veel van onze kleine roofdieren (bunzing, marter, vos, uilen...).

De Zoogdierenwerkgroep wil met de hulp van beheerders van natuurgebieden en vrijwilligers nagaan welke muizen er te vinden zijn en of hun aantallen er op vooruit of achteruit gaan. Daarvoor wordt opgeroepen om één weekend per jaar - in het najaar - muizen te vangen met inloopvallen. Om uit de vangstresultaten betrouwbare trends in de populatieontwikkeling te kunnen afleiden, is het belangrijk om op een gestandaardiseerde

wijze te werk te gaan. De vangsten moeten daarom elk jaar op dezelfde wijze plaatsvinden en langjarig op eenzelfde plek worden uitgevoerd.

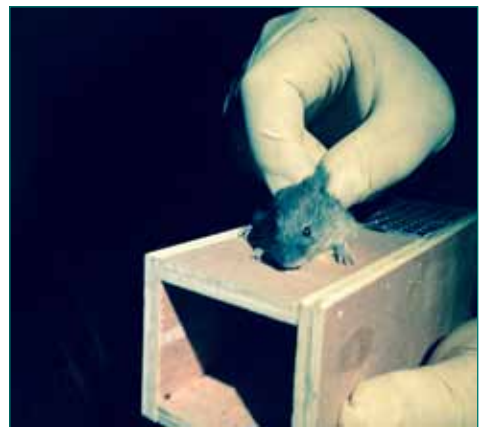
Natuurpunt Boven-Schelde ging dit engagement aan.

Welke valletjes en aanschafmogelijkheden

Voor een wetenschappelijke monitoring is het belangrijk dat de hele werkwijze gestandaardiseerd verloopt. Daarom is het noodzakelijk dat iedereen met dezelfde werkt, maar ook met hetzelfde type valletjes. We werken met Triptrap-inloopvalletjes. We combineren deze plastic valletjes steeds met een houten uitbouw om sterfte door teveel condens (onderkoeling) of stress (te weinig ruimte) te voorkomen.

Hoe gaan we te werk?

Het vangen gebeurt gedurende 1 week-

Gevangen muis ©Hugo Van Doorselaer

end in de maand oktober met behulp van inloopvallen van het type 'Triptrap'. De valletjes worden opgesteld in rijen van 20, één val om de 5 meter. Omdat er wel eens een valletje verloren of kapot kan gaan, is het aangewezen om per rij van twintig een vijftal valletjes in reserve te hebben.

Om één avond te vangen, worden de valletjes op woensdagavond geplaatst en voorzien van aas zonder dat ze dicht kunnen klappen.

Op de vangstavond worden de valletjes op scherp gezet: de muizen die er dan inlopen, kunnen er niet meer uit en zitten gevangen. Om te voorkomen dat dieren in de valletjes onderkoeld geraken en sterven, worden ze om de drie à vier uren gecontroleerd en dit gedurende 3 opeenvolgende controles op dezelfde vangstavond. De resultaten worden genoteerd en doorgestuurd naar: muizenmeetnet@zoogdierenwerkgroep.be

Bron: <http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/jaar-van-de-muis/muizenvangers>

Resultaten

Resultaten 2017 met 20 vallen
gegeven dat ecologisch waardevolle hooi-
of 1 vallijn

20:00: 2 bosmuis 3 rosse woelmuis

23:00: 9 bosmuis

02:00: 3 bosmuis 1 rosse woelmuis

Resultaten 2018 met 40 vallen
of 2 vallijnen

20:00: 2 bosmuis 1 rosse woelmuis

23:00: 3 bosmuis

02:00: 2 rosse woelmuis

Resultaten 2019 met 60 vallen
of 3 vallijnen

In totaal werden 70 muizen gevangen en

werd 1 muis een tweede keer gevangen. Dit jaar werden de controlerondes vroeger omdat er regen voorspeld was (en ook uitgekomen).

20:00: 14 bosmuizen en 5 rosse woelmuis

22:00: 13 bosmuis en 14 rosse woelmuis

24:00: 17 bosmuizen en 8 rosse woelmuis + 1 hervangst van een bosmuis

Op basis van onze inventarisatie blijkt 2019 een zeer goed muizenjaar te zijn. Ondanks het feit dat we slechts 2 algemene soorten gevangen hebben, geven de aantallen gevangen muizen in vergelijking met vorige jaren aan dat 2019 goed was voor muizen. Eerder bleek ook reeds dat 2019 een goed kerkuilenjaar was in de regio. Kerkuilen zijn uitgesproken muizenjagers. Het grote aantal gezonde jongen geeft aan dat er veel voedsel in de vorm van muizen beschikbaar was tijdens de broedtijd. In mindere muizenjaren sterven soms meerdere jongen per nest.

Lieve Van Acker
Koen De Witte
Luc Verstraeten

Een klein stukje vacht verwijderen om terugvangst te voorkomen ©Hugo Van Doorselaer

Merelbeke beste salamander-gemeente van Vlaanderen

In 2004 liet de gemeente Merelbeke een ambitieus poelenplan opmaken. Hiervoor werden 80 bestaande poelen geïnventariseerd en werd voor elk van deze poelen een beheerplan opgesteld. Bovendien werden voorstellen uitgewerkt om in een aantal kerngebieden nieuwe poelen aan te leggen. In 2019 oogt het resultaat van al deze inspanningen indrukwekkend voor de salamanderpopulaties van Merelbeke.

Sinds 2004 werden 49 nieuwe poelen aangelegd, akkers werden omgezet naar hooilanden, houtkanten en struwelen werden aangeplant en er kwam een heus Kyoto-bos. De focus lag vooral op de groene kerngebieden van de gemeente: de Makegemse Bossen, de vallei van de Boven-Schelde en de Driesbeekvallei. De inspanningen gebeurden door de gemeente Merelbeke, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Natuurpunt, de Provincie Oost-Vlaanderen en ook burgers.

De gemeente Merelbeke wenst nu ook een inzicht te krijgen in het effect van al deze inspanningen en is dit jaar begonnen met de monitoring van de aangelegde poelen. Het resultaat is ronduit indrukwekkend, zo blijkt uit de monitoring die dit jaar door Natuurpunt werd uitgevoerd in opdracht van de gemeente Merelbeke. In 2004 werden in drie poelen kamsalamanders gevonden. In 2019 staat de teller op 13. Ook het aantal kamsalamanders per poel nam spectaculair toe en het verspreidingsgebied breidde aanzienlijk uit. De Makegemse Bossen werden door Europa afgebakend als een Habitatricht-

lijng gebied, onder andere omwille van de aanwezigheid van deze kamsalamanders. Met de uitgevoerde natuurinrichtingsmaatregelen nemen de betrokken actoren hun verantwoordelijkheid om deze zeldzame en bedreigde salamandersoort een stevige boost te geven.

Ook andere soorten in de lift

Maar er is meer. De kamsalamander mag dan wel de ambassadeursoort zijn van het poelenplan, ook alle andere soorten amfibieën zitten mee in de lift. Zo is Merelbeke de enige gemeente in Vlaanderen waar de vijf inheemse salamandersoorten in één en dezelfde poel voorkomen: vuursalamander, alpenwatersalamander, kamsalamander, vinpoot- én kleine watersalamander in eenzelfde poel. Merelbeke telt vijf zulke poelen, waarvan er twee werden aangelegd in uitvoering van het poelenplan.

Toppoel in Merelbeke ©Dominique Verbelen

Vaak worden amfibieën enkel geassocieerd met water. Hoewel poelen - als voortplantingsplaats - erg belangrijk zijn voor amfibieën, verblijven ze nochtans veel meer tijd aan land. Geschikt landhabitat is dan ook enorm belangrijk. De aankoop van grote delen van de Makenbosse Bossen en de ecologisch meest waardevolle gebieden in de vallei van de Boven-Schelde zijn dan ook erg belangrijk geweest, niet enkel voor amfibieën, maar ook voor andere zeldzame soorten als de wespandief, havik, houtsnip, zwarte specht, middelste bonte specht, hazelworm, boommarter, franjestaart, rosse vleermuis, ...

Unieke aanpak met inwoners

Uniek is dat particulieren op hun privégrond poelen kunnen laten aanleggen zonder daar iets voor te moeten doen. De gemeente stelt de vergunningsaanvraag op, regelt een aannemer, laat de werken op haar kosten uitvoeren en staat in voor de monitoring. Op die manier stapten al heel wat Merelbekenaars mee in het poelenplan. Op die manier konden in 2017 maar liefst 14 nieuwe poelen worden gegraven in het Makenbos. Dit was broodnodig, want in het betrokken bos waren nog nauwelijks geschikte voortplantingspoelen aanwezig voor de vuursalamander, nog zo'n zeldzame salamander. In 2019 werden al in vijf van die 14 poelen larven van de bedreigde soort aangetroffen.

Kleine watersalamander in nesten

De monitoring brengt echter ook nog een aantal knelpunten aan het licht. Zo gaat het niet goed met de kleine watersalamander. De aantallen blijven kelderend, ondanks alle geleverde inspanningen.

Wellicht lijdt deze soort onder het verdwijnen van houtkanten, het slechte onderhoud van knotwilgenrijen of het gegeven

dat ecologisch waardevolle hooilanden worden gescheurd en omgezet worden naar maïswoestijnen waarin amfibieën niet stand kunnen houden. Er is dus nog werk aan de winkel maar Merelbeke verdient met de uitvoering van haar poelenplan zondermeer de prijs voor de beste salamandergemeente in Vlaanderen.

Dominique Verbelen
Natuurpunt Studie

Kleine watersalamander ©Rollin Verlinde

Vuursalamander ©Hugo Willocx

Kleine watersalamander ©Rollin Verlinde

Zo word je lid!

Voor 30 euro ben je lid van Natuurpunt met het hele gezin.

Je krijgt dan van Natuurpunt:

- ✓ De prachtige fiets- en wandelgids over de mooiste natuurgebieden van België
- ✓ Kortingen in de Natuurpunt Webwinkel, bij A.S. Adventure, Schoenen Torfs, natuurparken, tijdschriften, enz.
- ✓ Magazine Natuur:blad over natuur dichtbij

Je wordt automatisch lid van Natuurpunt Boven-Schelde en je ontvangt de nieuwsbrief 'Groenlink' die twee maal per jaar verschijnt. De afdeling bestaat uit de gemeentes Merelbeke, Melle, Gavere en De Pinte. Je kan gratis deelnemen aan geleide wandelingen en fietstochten van Natuurpunt.

Lid worden, kan via de website www.natuurpunt.be, of neem contact op met Natuurpunt Boven-Schelde, Luc Verstraeten Rood Beeldeckenstraat 66, 9820 Merelbeke, of groenlinkbovenschelde@gmail.com.

Tijdschriften van Natuurpunt

Natuurpunt geeft ook de tijdschriften Natuur.Focus (€ 11), Natuur.Oriolus (€ 10) en Zoogdier (€ 15) uit.

Combineer meerdere abonnementen en geniet tot 20% korting!

- ✓ Natuur.Focus + Natuur.Oriolus: € 17 (korting: € 4)
- ✓ Natuur.Focus + Zoogdier: € 26
- ✓ Natuur.Oriolus + Zoogdier: € 25
- ✓ Natuur.Focus + Natuur.Oriolus + Zoogdier: € 32 (korting: € 4)

Alle informatie hierover vind je op

www.natuurpunt.be/pagina/abonnementen-combideals-op-focus-oriolus-enzoogdier

Woon je in een andere gemeente buiten de afdeling, dan kan je door storting van € 7,50 op rek. BE22 8910 4402 2347 van Natuurpunt Boven-Schelde de Groenlink ontvangen

Steun Natuurpunt Boven-Schelde

Je kan de werking van Natuurpunt Boven-Schelde rechtstreeks financieel steunen door storting op rek.nr. BE56 2930 2120 7588, van het reservatenfonds met vermelding: "project 6633 - Scheldemeersen" of "project 6200 - Taerwemeersch". Elke storting vanaf € 40 geeft automatisch recht op een fiscaal attest!

Meer info: groenlinkbovenschelde@gmail.com

Bezoek onze website: www.natuurpuntbovenschelde.be/